

Oväntade allergiska reaktioner på mat

Ingrid Malmheden Yman, Livsmedelsverket, Uppsala

När innehåll och märkning inte stämmer överens kan allergiker drabbas av reaktioner. Sedan 1990 har Livsmedelsverket sammanställt mer än 190 sådana reaktioner, bl.a. i samarbete med barnläkare. De livsmedel som orsakat allergiska reaktioner har varit sammansatta produkter. Analys av livsmedlen har visat på felaktig märkning där en ingrediens glömts bort eller där livsmedlet förorenats under tillverkning. I några fall har den allergiske trots sig tåla ingrediensen men ändå fått en reaktion.

Registrerade fall: 191

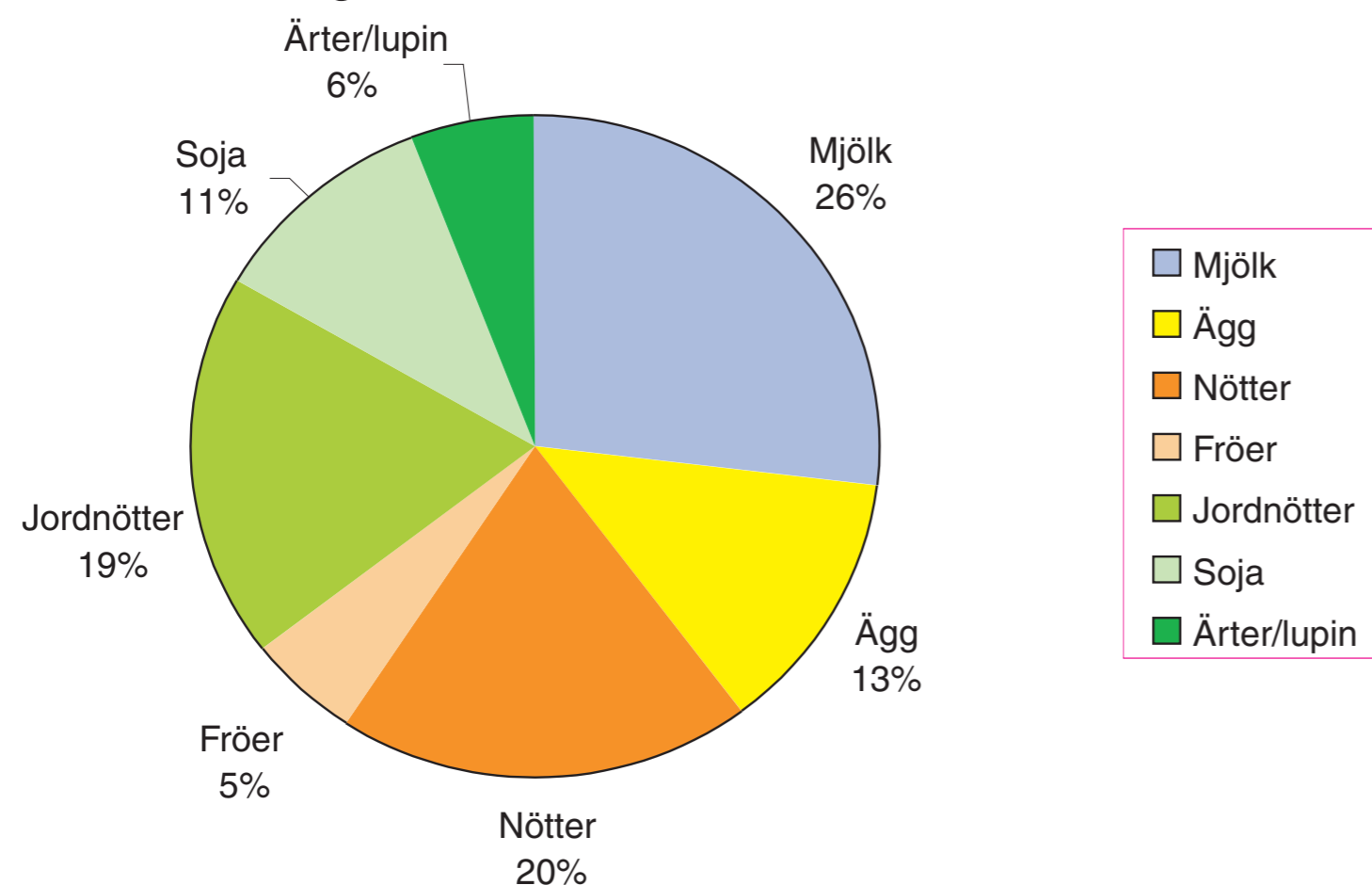
Orsakande livsmedel:

Sammansatta produkter

- Orsak:
- Ingrediensen "gömd" p.g.a. Ofullständig märkning (84)
 - Kontamination (68)
 - Oavsiktlig konsumtion (39)

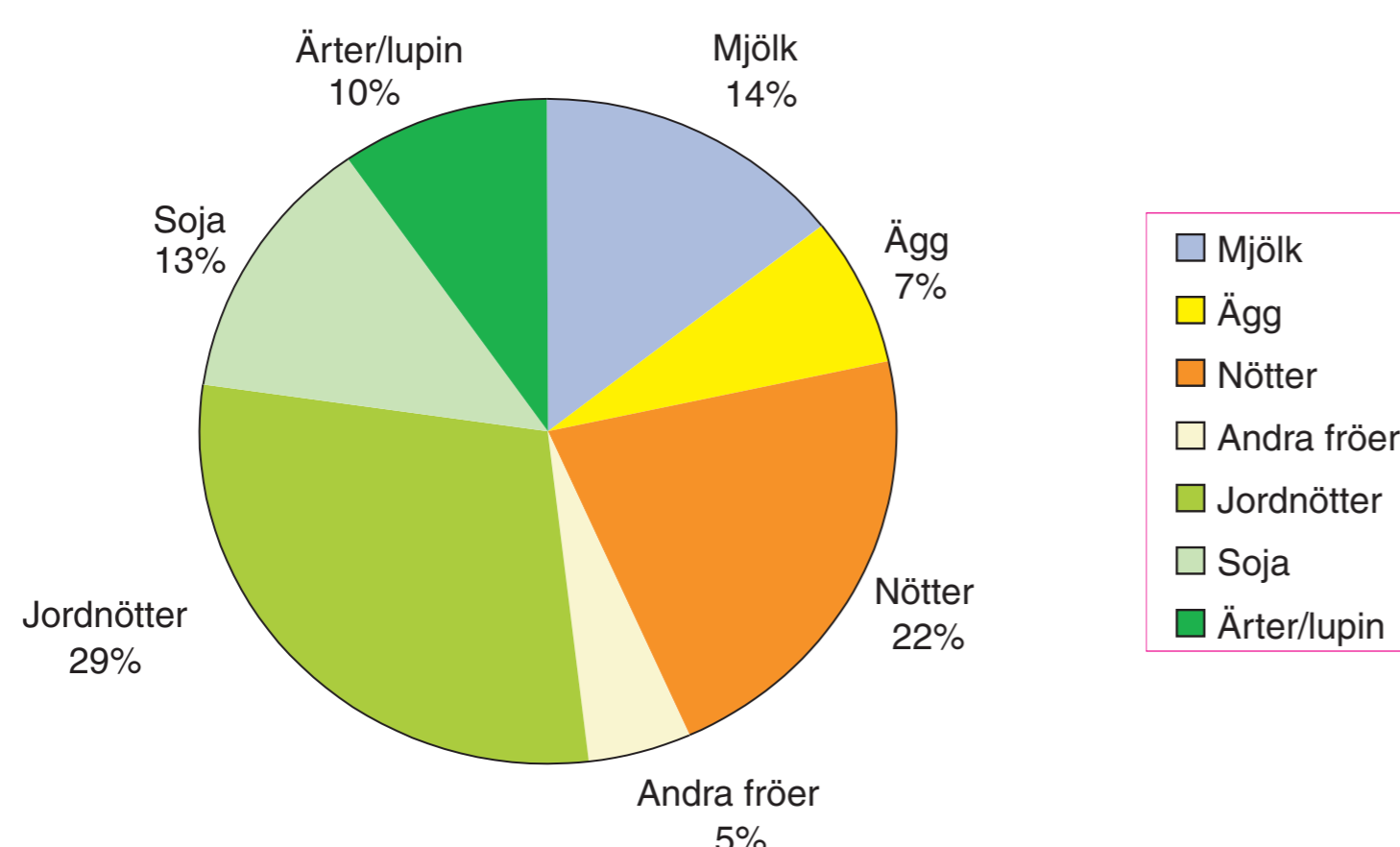
Vanliga orsaker till allergiska reaktioner

De vanligaste orsakerna till reaktioner är mjölk, följt av nötter och jordnötter. Fördelningen av totalt 174 reaktioner, gluten och laktos undantaget, visas i nedanstående bild.

Allvarliga allergiska reaktioner

Totalt har 83 svåra reaktioner har rapporterats till Livsmedelsverket. De vanligaste orsakerna har varit jordnötter och andra nötter. Även soja och lupin, som båda är baljväxter svarar för många allvarliga tillbud. Fördelningen av de livsmedel som orsakat svåra reaktioner framgår av nedanstående bild.

Dödsfall orsakade av livsmedel

Av de svåra reaktionerna utvecklades 13 så allvarligt att den allergiske avled. Dödsfallen drabbade barn och ungdomar och orsakades av jordnötter, soja, hasselnötter och mjölk.

Exempel på produkter som orsakat dödsfall är choklad med hasselnötsmassa och chips där kryddblandningen innehöll skummjörkspulver. De mängder, som orsakade dessa dödsfall har beräknats till 16 mg hasselnötsprotein respektive 33 mg kasein.

Chokladen innehöll 0,42% hasselnötsprotein
Beräknad dos: 16 mg

Ingredienser:
Potatis, vegetabilisk olja och kryddblandning:
salt, lökpulver, maltodextrin, skummjörkspulver, smakförstärkare (natrium glutamat E627 och E631), druvsocker, dill, gräslök och kryddextrakt (dill, persilja och oregano)

Chipsen innehöll 0.083% kasein
Beräknad dos: 33 mg

Analysmetoder

Immunologiska metoder används för att fastställa närvaro av en ingrediens i ett livsmedel. Analyserna baseras vanligen på polyklonala antikroppar. Livsmedelsverket har ackrediterade metoder för mjölk, ägg, skaldjur, flera baljväxter, inklusive jordnöt, och ett stort antal nötter. Sedan ett par år tillbaka används även DNA-baserade metoder för att bekräfta resultat. De immunologiska metoderna har högre känslighet medan DNA metoderna kan ges absolut specificitet.

